

Ditectif Tomen Lo

1

2

3

4

5

6

7

8

1

Enw: Gwenynen Llus (*Bombus monticola*)

Mae modd ei gweld: Rhwng Ebrill a Medi

Gwybodaeth: Mae dros hanner yr abdomen yn oren/coch ac mae dau fand melyn ar y thoracs.

2

Enw: Y Gwibiwr Llwyd (*Erynnis tages*)

Mae modd ei weld: Rhwng Mai a Mehefin

Gwybodaeth: Pili-pala bach sy'n hedfan/gwibio'n isel. Mae gan y pili-pala adenydd llwydfrown wedi'u britho'n frown a dwy res o sbotiau bach gwyn.

3

Enw: Gweirlöyn Llwyd (*Hipparchia semele*)

Mae modd ei gweld: Rhwng Mehefin a Medi

Gwybodaeth: Mae'n frown yn bennaf, gyda marciau oren golau. Mae patrwm cymleth du a llwyd ar yr adain gefn.

4

Enw: Chwilen Teigr Gwyrdd (*Cicindela campestris*)

Mae modd ei gweld: Rhwng Ebrill a Medi

Gwybodaeth: Chwilen fawr gyda sglein metelaidd gwyrdd, coesau a llygaid porffor-efydd a sbotiau hufen ar yr adenydd.

5

Enw: Edafeddog Hirhoedlog (*Anaphalis margaritacea*)

Mae modd ei gweld: Mae'n blodeuo rhwng Gorffennaf a Medi

Gwybodaeth: Mae gan y planhigion ddail arian llwyd, sy'n tyfu'n syth gyda phennau o blodau fel botymau papur.

6

Enw: Mwsogl Carw (*Cladonia spp.*)

Mae modd ei weld: Trwy gydol y flwyddyn

Gwybodaeth: Cennau golau gyda choesyndau syth sy'n tyfu hyd at uchder o 8 centimetr.

Ffaith ddifyr: Y cennau yma yw prif ffynhonnell fwyd ceirw Llychlyn yn yr Arctig.

7

Enw: Devil's Matchstick (*Cladonia floerkeana*)

Mae modd ei weld: Trwy gydol y flwyddyn

Gwybodaeth: Uchder o 1-2 centimetr fel arfer, mae gan y cen yma goesynnau tenau â blaenau coch sy'n gwasgaru sborau. Dyma sut maen nhw'n debyg i goesau matsis.

8

Enw: Ysgallen Siarl (*Carlina vulgaris*)

Mae modd ei gweld: Mae'n blodeuo rhwng Gorffennaf a Medi, ond mae'r pennau marw yn parhau am fwy o amser

Gwybodaeth: Planhigyn bach a phigog sydd â fflurben brown-felyn gyda chennau bract aur o'i gwmpas (sy'n debyg i ddail)

Mae'r ddogfen yma wedi'i pharatoi gan Colliery Spoil Biodiversity Initiative, ar y cyd â Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf. Am ragor o wybodaeth am y fenter, ewch i'n gwefan

www.collieryspoilbiodiversity.wordpress.com, e-bostiwrch ni ar collieryspoil@gmail.com neu ffoniwch Liam ar 07437 595720.

@collieryspoil

/collieryspoil